

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο :

«Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8^{ης} Ιουνίου 2016 σχετικά με την προστασία της τεχνολογίας και των επιχειρηματικών πληροφοριών που δεν έχουν αποκαλυφθεί (εμπορικό απόρρητο) από την παράνομη απόκτηση, χρήση και αποκάλυψή τους (EEL 157 της 15.06.2016) – Μέτρα για την επιτάχυνση του έργου του υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλες διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

A. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται πρόγραμμα επιδότησης της αποπληρωμής στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης σε κύρια κατοικία φυσικών προσώπων. Το πρόγραμμα αυτό επιδιώκει διττό σκοπό: α) να αποτελέσει ένα νέο πλαίσιο για την προστασία της κύριας κατοικίας οικονομικά αδύναμων φυσικών προσώπων, β) να εισαγάγει ένα μηχανισμό ρύθμισης μη εξυπηρετούμενων στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων, τα οποία εξασφαλίζονται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης σε κύρια κατοικία.

Ευάλωτοι οφειλέτες μπορούν να προστατεύσουν την κύρια κατοικία τους από τη ρευστοποίηση με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010 (Α' 130). Ωστόσο η διάταξη αυτή εφαρμόζονται μόνο σε αιτήσεις που ασκήθηκαν μέχρι την 28^η Φεβρουαρίου 2019. Η χρονικά περιορισμένη ισχύς της εν λόγω διάταξης δικαιολογείται από το γεγονός ότι αντανακλά μία οικονομική συγκυρία, η οποία έχει ήδη αρχίσει να μεταβάλλεται. Επομένως επιβάλλεται επανεξέταση του πλαισίου προστασίας της κύριας κατοικίας, με βάση τις σημερινές οικονομικές συνθήκες.

Ένα μεγάλο κενό του ισχύοντος πλαισίου προστασίας της κύριας κατοικίας αφορά τα πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα. Ο ν. 3869/2010 εφαρμόζεται μόνο σε φυσικά πρόσωπα χωρίς πτωχευτική ικανότητα. Αντίθετα, για τα φυσικά πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα η ισχύουσα νομοθεσία δεν δίνει καμία δυνατότητα προστασίας της κύριας κατοικίας τους, παρά μόνο αν ρυθμίσουν τις οφειλές τους συναινετικά με τους πιστωτές τους ή έστω με την πλειοψηφία αυτών, στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων (ν. 4469/2017, Α' 62) ή της προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης των άρθρων 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153). Ένα νέο πλαίσιο προστασίας της κύριας κατοικίας οφείλει να καλύψει το κενό αυτό, καθώς η αναγκαιότητα της προστασίας καθορίζεται αποκλειστικά με κοινωνικά κριτήρια και όχι με βάση το είδος της δραστηριότητας του οφειλέτη.

Η προστασία της κύριας κατοικίας των φυσικών προσώπων επιθυμητό είναι να ενταχθεί σε ένα ενιαίο πλαίσιο αφερεγγυότητας των φυσικών προσώπων, με ή χωρίς πτωχευτική ικανό-

τητα, καθώς η πολλαπλότητα των πλαισίων δυσκολεύει την παρακολούθησή τους από τους πιστωτές και αυξάνει τους κινδύνους είτε σφαλμάτων ως προς την επιλογή του πλαισίου είτε και καταχρήσεων, με την παράλληλη ή διαδοχική ένταξη σε όλα τα πλαίσια. Η Κυβέρνηση προτίθεται στο προσεχές χρονικό διάστημα να θεσπίσει ένα τέτοιο ενιαίο πλαίσιο αφερεγγυότητας, το οποίο θα προστατεύει υπό προϋποθέσεις την κύρια κατοικία του οφειλέτη ανεξαρτήτως της ύπαρξης ή μη πτωχευτικής ικανότητας.

Ωστόσο ο σχεδιασμός ενός ενιαίου πλαισίου είναι αρκετά πολύπλοκη υπόθεση, καθώς το πλαίσιο αυτό πρέπει να λάβει υπόψη του τόσο τις ανάγκες του οφειλέτη ως νοικοκυριού όσο και τις ανάγκες της επιχείρησης του εμπόρου οφειλέτη. Για το λόγο αυτόν, ως μεταβατική λύση, προτιμήθηκε το προτεινόμενο πλαίσιο προστασίας της κύριας κατοικίας να εισαχθεί με αυτοτελείς διατάξεις, εστιασμένες στην προστασία της κύριας κατοικίας και συμπληρωματικές στα υφιστάμενα πλαίσια του ν. 3869/2010 και του Πτωχευτικού Κώδικα.

Από την άλλη πλευρά, μολονότι τα τελευταία έτη έχει σημειωθεί αρκετά ικανοποιητική πρόοδος στο θέμα της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, τα δάνεια με υποθήκη ή προσημείωσης στην κύρια κατοικία του οφειλέτη αποτελούν μία κατηγορία δανείων που, όταν είναι μη εξυπηρετούμενα, αντιμετωπίζουν πρόσθετες δυσχέρειες στη διαχείρισή τους. Αφενός ο εξωδικαστικός μηχανισμός δεν προσφέρεται για τη ρύθμιση των στεγαστικών δανείων των φυσικών προσώπων με εμπορική ιδιότητα (παρ. 3α του άρθρου 7 του ν. 4469/2017) λόγω οργανωτικών δυσχερειών που αντιμετωπίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην ενιαία ρύθμιση στεγαστικών και επιχειρηματικών δανείων. Αφετέρου ο ν. 3869/2010 στερείται αυτοματισμών, με αποτέλεσμα η ρύθμιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω αυτού του νόμου να παρουσιάζει ακόμα καθυστερήσεις, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε στον τομέα της επιτάχυνσης της διαδικασίας του ν. 3869/2010. Τα προβλήματα αυτά φιλοδοξούν να αντιμετωπίσουν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες εισάγουν κοινό πλαίσιο τόσο για τα στεγαστικά όσο και για τα επιχειρηματικά δάνεια, με αυτοματισμούς που θα επιταχύνουν τη διαδικασία και με συνεισφορά του Δημοσίου στη ρύθμιση.

Βασικά χαρακτηριστικά του νέου πλαισίου είναι τα εξής:

Α) Στο νέο πλαίσιο μπορούν να ενταχθούν φυσικά πρόσωπα ανεξαρτήτως της πτωχευτικής ή μη ικανότητάς τους, εφόσον πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια (παρ. 1 του άρθρου 1).

Β) Οι δικαιούχοι υπαγωγής ρυθμίζουν μόνο οφειλές προς πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και οφειλές προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων από στεγαστικό δάνειο, για τις οποίες έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης στην κύρια κατοικία τους (παρ. 2 και 3 του άρθρου 1). Για τις υπόλοιπες οφειλές λαμβάνεται μέριμνα, ώστε αφενός να μην κινδυνεύει η κύρια κατοικία από κατάσχεση γι' αυτές, αφετέρου να λαμβάνουν οι υπόλοιποι πιστωτές ό,τι θα λάμβαναν σε περίπτωση πλειστηριασμού της κύριας κατοικίας (παρ. 3 του άρθρου 12).

Γ) Η διαδικασία ρύθμισης διεξάγεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας (άρθρο 4).

Δ) Οι υπαγόμενοι στο νέο πλαίσιο καταβάλλουν μέχρι το 120% της αξίας της κύριας κατοικίας τους με χαμηλό επιτόκιο και σε χρονική περίοδο, που μπορεί να φτάνει μέχρι και τα 25 έτη (άρθρο 8).

Ε) Το Δημόσιο συνεισφέρει στις καταβολές, σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες του υπαγόμενου προσώπου (άρθρο 9).

ΣΤ) Αν δεν επιτευχθεί συναινετική ρύθμιση, τότε ο οφειλέτης δικαιούται να ζητήσει τη ρύθμιση των οφειλών του με απόφαση δικαστηρίου (άρθρο 10).

Β. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Επί του άρθρου 1

Με το πρώτο άρθρο καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων και οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Γενικά, οι προϋποθέσεις που θέτουν οι προτεινόμενες διατάξεις αφορούν: 1) στο πρόσωπο του αιτούντος (οφειλέτη ή τρίτου κυρίου) και την έννομη θέση του, 2) στο ύψος της αντικειμενικής αξίας και τη νομική κατάσταση της αιτούμενης να προστατευθεί κύριας κατοικίας, 3) στο ύψος του εισοδήματος και της λοιπής κινητής και ακίνητης περιουσίας του αιτούντος και 4) στο είδος και το ύψος της οφειλής και στο πρόσωπο του πιστωτή.

Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για την υπαγωγή στις προτεινόμενες διατάξεις και μάλιστα κατά την υποβολή της αίτησης. Εκεί ορίζεται ότι επιλέξιμα για την υποβολή της αίτησης του άρθρου 5 είναι όλα τα φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως της συνδρομής ή όχι στο πρόσωπό τους πτωχευτικής ικανότητας, λόγω ύπαρξης εμπορικής δραστηριότητας παρούσας ή παρελθούσας, που όμως έχουν κυριότητα σε ακίνητο που αποτελεί την κύρια κατοικία τους και το οποίο βρίσκεται στην Ελλάδα. Η διάταξη επιδιώκει να άρει την ανισότητα, που υπάρχει στο θέμα της προστασίας της κύριας κατοικίας μεταξύ προσώπων με και χωρίς πτωχευτική ικανότητα. Επιπρόσθετα, η διάταξη επιδιώκει να αποτρέψει τον κίνδυνο επιλογής εσφαλμένου πλαισίου από τον οφειλέτη λόγω αμφιβολίας ως προς την ύπαρξη ή μη πτωχευτικής ικανότητας, καθώς και τον κίνδυνο αμφισβητήσεων μεταξύ οφειλέτη και πιστωτών ως προς την πτωχευτική ικανότητα του οφειλέτη.

Η περίπτ. β' της παρ. 1 αποκλείει από το προτεινόμενο πλαίσιο τους οφειλέτες, των οποίων αίτηση του ν. 3869/2010 απορρίφθηκε λόγω δόλιας περιέλευσης σε αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ή λόγω ύπαρξης επαρκούς περιουσίας. Μολονότι, για αμιγώς πρακτικούς λόγους (αυτοματισμός και ταχύτητα της διαδικασίας, χωρίς αξιολογικές κρίσεις) η έλλειψη δόλου δεν τίθεται ως προϋπόθεση ένταξης στο προτεινόμενο πλαίσιο, εντούτοις, όταν υπάρχει δικαστική απόφαση, που απορρίπτει αίτηση του ν. 3869/2010 λόγω δόλου ή λόγω ύπαρξης επαρκούς περιουσίας, η χορήγηση δυνατότητας υπαγωγής στο νέο πλαίσιο δεν θα συνιστούσε πλέον μέσο επιτάχυνσης της διαδικασίας, αλλά συνειδητή ανοχή χρήσης του νέου πλαισίου, και μάλιστα με κρατική επιδότηση, από εκείνους που δολίως υπερχρεώθηκαν. Γι' αυτό η περίπτ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 αποκλείει αυτές τις κατηγορίες οφειλετών από το εισαγόμενο πλαίσιο. Η ίδια δε περίπτωση αποκλείει εκείνους που ήδη ρύθμισαν τις οφειλές τους κατά το ν. 3869/2010, καθώς η διπλή ρύθμιση των ίδιων οφειλών δεν εξυπηρετεί κάποια σκοπιμότητα, αντιθέτως θα παρείχε κίνητρο στον οφειλέτη να φανεί ασυνεπής στο σχέδιο ρύθμισης οφειλών του ν. 3869/2010.

Η κυριότητα επί της κύριας κατοικίας δεν είναι απαραίτητο να είναι αποκλειστική και πλήρης, αλλά δύναται να προστατευτεί από την αναγκαστική ρευστοποίηση και η κυριότητα ιδανικού μεριδίου επί της κύριας κατοικίας, η ψιλή κυριότητα καθώς και η επικαρπία (περίπτ. α' της παρ. 1). Οφειλέτες με λοιπά εμπράγματα δικαιώματα δεν υπάγονται στις προ-

τεινόμενες διατάξεις. Για την επιλεξιμότητα του αιτούντος λαμβάνεται υπόψη ολόκληρη η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας, την προστασία της οποίας αιτείται. Η αξία της κύριας κατοικίας προβλέπεται ότι δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 175.000 ευρώ, αν στις οφειλές που ρυθμίζονται περιλαμβάνονται επιχειρηματικά δάνεια, και σε κάθε άλλη περίπτωση (στεγαστικά, επισκευαστικά ή καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες, όλα με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης στην κύρια κατοικία) τις 250.000 ευρώ. Η πρόβλεψη διαφορετικών ορίων αξίας της κύριας κατοικίας δικαιολογείται από το ότι η προστασία της συνεπάγεται περιορισμούς και στα δικαιώματα τρίτων πιστωτών, οι οποίοι μόνο υπό τους όρους της παρ. 3 του άρθρου 12 μπορούν να επισπεύσουν αναγκαστική εκτέλεση, στην περίπτωση δε του οφειλέτη-επιχειρηματία οι τρίτοι πιστωτές περιλαμβάνουν συνήθως εργαζομένους και προμηθευτές.

Οι περιπτ. δ', ε' και στ' θέτουν όρια για την εφαρμογή του νόμου ως προς το ύψος του οικογενειακού εισοδήματος και την περιουσιακή κατάσταση του οφειλέτη και του συζύγου του. Τα όρια του οικογενειακού εισοδήματος διαμορφώθηκαν κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να αντιστοιχούν στις εύλογες δαπάνες διαβίωσης της δεύτερης ομάδας, που περιλαμβάνουν τις βασικές δαπάνες για τη διαβίωση του νοικοκυριού και επιπλέον δαπάνες εστίασης, όπως αυτές καθορίστηκαν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, προσαυξημένες κατά 70%. Η ύπαρξη άλλης, πέραν της κύριας κατοικίας, ακίνητης περιουσίας ή μεταφορικών μέσων του αιτούντος δεν κωλύει την υποβολή της αίτησης, αρκεί η αντικειμενική αξία της λοιπής ακίνητης περιουσίας και των μεταφορικών μέσων του αιτούντα, του συζύγου και των εξαρτώμενων μελών να μην υπερβαίνει το διπλάσιο της συνολικής προς ρύθμιση οφειλής και σε κάθε περίπτωση τις 80.000 ευρώ. Ο περιορισμός αυτός ισχύει μόνο αν το σύνολο των υπό ρύθμιση οφειλών είναι μεγαλύτερο των 20.000 ευρώ (περίπτ. ε'). Ο περιορισμός αυτός επιτρέπει τη διατήρηση της μικρής αξίας ακίνητης περιουσίας και ταυτόχρονα λειτουργεί αποτρεπτικά προς τους στρατηγικούς κακοπληρωτές, που ενώ έχουν αξιοποιήσιμη ακίνητη περιουσία ή μεταφορικά μέσα, ενεργούν δόλια εις βάρος των συμφερόντων των πιστωτών με την δόλια μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Αν υπάρχουν καταθέσεις, χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή πολύτιμα μέταλλα, η συνολική αξία αυτών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ, ποσό που θεωρείται εύλογο για την αντιμετώπιση έκτακτων οικογενειακών αναγκών που μπορεί να ανακύψουν (περίπτ. στ').

Για να μπορεί ο οφειλέτης να υπαχθεί στο εισαγόμενο πλαίσιο, θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον μία οφειλή επιδεκτική ρύθμισης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που τίθενται στις επόμενες παραγράφους του άρθρου. Σε κάθε περίπτωση το ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών, στο οποίο συνυπολογίζεται όχι μόνο το ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο αλλά και κεφαλαιοποιημένοι τόκοι και τυχόν έξοδα εκτέλεσης, τη ρύθμιση των οποίων αιτείται ο οφειλέτης, δεν θα πρέπει να είναι ανώτερο από 130.000 ευρώ ανά πιστωτή (περίπτ. η'). Λαμβάνεται μέριμνα και για τα δάνεια σε ξένο νόμισμα και ρητά προβλέπεται ότι για την εφαρμογή της περίπτωσης αυτής λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του ξένου νομίσματος ως προς το εγχώριο κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησης.

Κατά την παρ. 2 η οφειλή θα πρέπει να οφείλεται προς πιστωτικό ίδρυμα ή προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, προκειμένου να μην επιβαρύνεται η διαδικασία με οφειλές προς τρίτους που ενδεχομένως να τελούν ως προς το ύψος ή την αιτία σε αμφισβήτηση, με γνώμονα την λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα του νέου μηχανισμού ρύθμισης. Σε συνδυασμό την περίπτ. ζ' της παραγράφου 1 συνάγεται ότι τουλάχιστον μία από τις οφειλές θα πρέπει να είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένη με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης στην κύρια κατοικία του αιτούντος, ούτως ώστε η ρύθμιση που να προκύπτει να εξα-

σφαλίζει την ουσιαστική προστασία της κύριας κατοικίας από μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Με την παρ. 3 δίνεται η δυνατότητα σε τρίτους, που ενώ δεν ευθύνονται με την εκπλήρωση των δανειακών υποχρεώσεων προσωπικά, είναι κύριοι της κατοικίας που βαρύνεται με υποθήκη ή με προσημείωση υποθήκης. Συνήθως τέτοια περίπτωση αποτελούν οι οφειλέτες, που για την ανάληψη δανειακών υποχρεώσεων προσημείωσαν κύρια κατοικία που μετέπειτα μεταβίβασαν σε τέκνο (τρίτος κύριος). Σε αυτή την περίπτωση, βάσει της περί ου ο λόγος διάταξης, ο τρίτος κύριος δύναται να ρυθμίσει την οφειλή που είναι εξασφαλισμένη στην κύρια κατοικία του και συνακόλουθα, μετά την επίτευξη της ρύθμισης, να ευθύνεται ενοχικά ο ίδιος. Οι προϋποθέσεις των παρ. 2 και 3 πρέπει να συντρέχουν υπό τον όρο ότι οι οφειλές αυτές ήταν σε καθυστέρηση ενενήντα ημερών ήδη κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018. Η πρόβλεψη αυτής της ημερομηνίας επιδιώκει τη μη ένταξη στρατηγικών κακοπληρωτών, οι οποίοι σκόπιμα έπαυσαν να εξυπηρετούν τα δάνειά τους εν αναμονή του προτεινόμενου πλαισίου.

Με την παρ. 4 καθορίζεται ότι, αν έχει ανατεθεί η διαχείρισή της οφειλής ή αυτή έχει μεταβιβαστεί σε τρίτο κατά τις διατάξεις του ν. 4354/15 ή του ν. 3156/2003, ή έχει υποκατασταθεί ο εγγυητής, το γεγονός αυτό δεν επηρεάζει την εφαρμογή των προτεινόμενων διατάξεων. Η ρύθμιση διασφαλίζει ότι τόσο η μεταβίβαση ή η τιτλοποίηση του δανείου όσο και η υποκατάσταση του εγγυητή δεν οδηγούν σε χειροτέρευση της θέσης του δανειολήπτη με στέρηση της δυνατότητας υπαγωγής στο προτεινόμενο πλαίσιο.

Με την παρ. 5 ορίζεται ότι οι προτεινόμενες διατάξεις δεν καταλαμβάνουν οφειλές, για τις οποίες υφίσταται κατά το χρόνο της αίτησης εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η ρύθμιση επιδιώκει να αποτρέψει τη διπλή κρατική χρηματοδότηση των ίδιων δανείων, αφενός με την εγγύηση αφετέρου με τη συνεισφορά του άρθρου 9.

Τέλος η παρ. 6 αποκλείει τη ρύθμιση μέσω του προτεινόμενου πλαισίου των οφειλών που έχουν ήδη ρυθμιστεί κατά τα άρθρα 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα, κατά το ν. 4307/2014 ή κατά τον εξωδικαστικό μηχανισμό, ή που εκκρεμεί αίτηση για ρύθμισή τους κατά τις ανωτέρω διατάξεις. Η διάταξη επιδιώκει τον αποκλεισμό της παράλληλης ή διαδοχικής χρήσης δύο διαφορετικών πλαισίων για τη ρύθμιση των ίδιων οφειλών.

Επί του άρθρου 2

Στο άρθρο 2 επεξηγούνται οι έννοιες που βρίσκονται σε διάφορες προτεινόμενες διατάξεις, για λόγους συνεκτικότητας και ενιαίας ερμηνείας των διατάξεων. Αναφορικά με τον ορισμό του οικογενειακού εισοδήματος γίνεται σαφές ότι νοείται το διαθέσιμο οικογενειακό εισόδημα, καθώς το ποσό αυτό προκύπτει από την αφαίρεση των αναλογούντων φόρων, και της τυχόν ύπαρξης υποχρέωσης καταβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης ή τέλους επιτηδεύματος. Σε σχέση με τον ορισμό της κύριας κατοικίας, προκρίνεται η επιλογή να προκύπτει αυτή από τη σχετική δήλωση του αιτούντος προς την φορολογική αρχή, για λόγους αποτροπής καταχρήσεων και ευχέρειας επιβεβαίωσης.

Επί του άρθρου 3

Στη παρ. 1 του άρθρου 3 προβλέπεται ότι για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 1, ήτοι τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας, λαμβάνεται υπόψη η αντικειμενική αξία του ακινήτου, όπως αυτή προσδιορίζεται είτε από τις διατάξεις του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων, είτε από τις λοιπές διατάξεις του αρμόδιου Υπουργείου Οικονομικών, ούτως ώστε να εφαρμόζεται ένα ενιαίο και αντικειμενικό κριτήριο για τη διακρίβωση της συνδρομής της συγκεκριμένης προϋπόθεσης επιλεξιμότητας. Ωστόσο, για τον υπολογισμό του ποσού που θα καταβάλλει ο επιλέξιμος πλέον οφειλέτης, σύμφωνα με το άρθρο 8, δεν λαμβάνεται υπόψη η αντικειμενική αξία αλλά η εμπορική της αξία (παρ. 2), προκειμένου να διασφαλίζεται η μη χειροτέρευση της θέσης των πιστωτών. Ο προσδιορισμός του κρίσιμου χρόνου για την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της κύριας κατοικίας στην 31η Δεκεμβρίου του τελευταίου ή του προτελευταίου έτους πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 5, ανάλογα με το χρόνο υποβολής της αίτησης, επιδιώκει πρακτική σκοπιμότητα. Δεδομένης της υποχρέωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων να αναθεωρούν ετησίως τις αξίες των εξασφαλίσεων των απαιτήσεών τους, η ρύθμιση αυτή δίνει τη δυνατότητα στον πιστωτή να υποβάλει την πρότασή του βασιζόμενος στην τελευταία αποτίμηση της κατοικίας, που έχει καταχωρίσει στα βιβλία του, και να ελαχιστοποιήσει έτσι το διοικητικό κόστος εξέτασης του αιτήματος.

Η παρ. 3 ρυθμίζει τις περιπτώσεις ύπαρξης ιδανικού μεριδίου, ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας είτε στην κύρια κατοικία είτε σε λοιπά περιουσιακά στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο επιλεξιμότητα. Αν η κύρια κατοικία έχει αντικειμενική αξία που υπερβαίνει τα όρια τις περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1, τότε αυτή κρίνεται μη προστατευτέα, ανεξαρτήτως της διάσπασης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος αυτής μεταξύ πλειόνων συγκυρίων ή μεταξύ ψιλού κυρίου και επικαρπωτή. Αν όμως η αξία της κατοικίας δεν υπερβαίνει τα όρια αυτά, τότε το ποσό που θα καταβάλει ο οφειλέτης, προκειμένου να διασφαλιστεί η μη χειροτέρευση της θέσης του πιστωτή, επηρεάζεται από το αν έχει ιδανικό μερίδιο, ψιλή κυριότητα ή επικαρπία. Ομοίως επηρεάζεται η αξία των λοιπών περιουσιακών στοιχείων, που λαμβάνεται υπόψη για το κριτήριο πλούτου της περίπτ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1.

Επί του άρθρου 4

Με το άρθρο 4 προβλέπεται ότι η διαδικασία για τη ρύθμιση των οφειλών του εισαγόμενου πλαισίου θα γίνεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό μέσο, ήτοι μέσω πλατφόρμας η οποία αναπτύσσεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Ήδη μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων που θεσπίστηκε με το ν. 4469/2017, αναπτύχθηκε στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. από την Γ.Γ.Π.Σ. η σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα, η οποία για πρώτη φορά συγκεντρώνει ηλεκτρονικά τις οφειλές προς το δημόσιο και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η εν λόγω πλατφόρμα, μετά τις συνεχείς αναβαθμίσεις της έχει καταστεί πλήρως λειτουργική και αποτελεσματική, συγκεντρώνοντας όλη την απαιτούμενη πληροφορία για τη ρύθμιση των οφειλών των αιτούντων, αποφεύγοντας το περιττό διοικητικό φόρτο, καθώς και την ταλαιπωρία των οφειλετών όπως αναζητήσουν σχετική βεβαίωση οφειλών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η εν λόγω πλατφόρμα θα αναβαθμιστεί περαιτέρω, ώστε να υπηρετήσει τις ανάγκες του νέου πλαισίου, ανακτώντας αυτόματα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία αναφορικά με τις οφειλές των αιτούντων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ανάλυση σε ανεξόφλητο κεφάλαιο, τόκους, διάρκεια) και να μην απαιτείται η χρονοβόρα και συχνά κοστοβόρα βεβαίωση οφειλών, η οποία οδηγούσε σε καθυστερήσεις στο προηγούμενο πλαίσιο προστασίας.

Επί του άρθρου 5

Με το άρθρο 5 ορίζονται οι διαδικασίες υποβολής αίτησης στο νέο πλαίσιο προστασίας.

Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 ορίζεται ότι τα πρόσωπα, που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας του άρθρου 1, έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν αίτηση μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2019. Η πρόβλεψη προθεσμίας δικαιολογείται από την ανάγκη να μην υπάρχει παρατεταμένη αβεβαιότητα των πιστωτών και του Δημοσίου ως προς τις περιπτώσεις που εν τέλει θα υπαχθούν στο νέο πλαίσιο. Από την άλλη πλευρά, η προθεσμία είναι αρκετά μεγάλη, ώστε και οι οφειλέτες να προλάβουν να ενημερωθούν για το νέο πλαίσιο και οι υποθέσεις να μη συγκεντρωθούν σε περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Στην παρ. 2 ορίζεται ρητώς ότι κάθε φυσικό πρόσωπο έχει τη δυνατότητα υποβολής μίας μόνον αίτησης στο παρόν πλαίσιο. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην αποτροπή καταχρηστικών συμπεριφορών.

Με την παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα διαγραφής και ταυτόχρονης επανυποβολής της αίτησης, όταν υπάρχουν ελλείψεις ή σφάλματα, που για τεχνικούς λόγους δεν μπορούν να διορθωθούν. Προς αποτροπή καταχρηστικών συμπεριφορών αποκλείεται πάντως το κατά την παρ. 1 του άρθρου 11 αυτοδίκαιο ανασταλτικό αποτέλεσμα της χρονικά δεύτερης αίτησης.

Στην παρ. 4 περιγράφονται τα αναγκαία στοιχεία που πρέπει να εισάγει ο αιτών στην ηλεκτρονική του αίτηση. Επιδιώχθηκε ο περιορισμός των στοιχείων της αίτησης στα απολύτως απαραίτητα για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας και τον καθορισμό του περιεχομένου της ρύθμισης. Διευκρινίζεται ότι οι μη επιδεκτικές ρύθμισης οφειλές περιλαμβάνονται αποκλειστικά για πληροφόρηση των πιστωτών και όχι επειδή η διάρκεια της ρύθμισης επηρεάζεται από την πραγματική ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη.

Η παρ. 5 προβλέπει συνυπογραφή, εξυπακούεται ηλεκτρονική, της αίτησης από το σύζυγο και τα εξαρτώμενα μέλη του αιτούντος ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση αφενός της συναίνεσής τους για τη μεταφόρτωση των δεδομένων που τους αφορούν, όπως τα εισοδήματά τους και τα περιουσιακά στοιχεία του συζύγου, αφετέρου του καταλογισμού στους υπογράφοντες της υπεύθυνης δήλωσης της παρ. 11.

Ως προς τα δικαιολογητικά, που συνυποβάλλονται με την αίτηση, η παρ. 6 περιορίζεται στα ελάχιστα απαραίτητα εκείνα, που συνυποβάλλει ο οφειλέτης, ενώ οι παρ. 7 και 8 προβλέπουν μεταφόρτωση των περισσότερων δικαιολογητικών από τις βάσεις δεδομένων της Φορολογικής Διοίκησης και των πιστωτικών ιδρυμάτων, επιδιώκοντας τη μεγιστοποίηση του αυτοματισμού και της απλοποίησης της διαδικασίας. Μόνο αν για οποιονδήποτε λόγο τα δικαιολογητικά των παρ. 7 και 8 δεν μεταφορτωθούν, προβλέπεται υποχρέωση του οφειλέτη να τα συνυποβάλλει (παρ. 9), ενώ σε κάθε περίπτωση το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 παρέχει τη δυνατότητα στον οφειλέτη να συνοδεύσει την αίτηση με οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία θεωρεί σημαντικά για την επιτυχία της διαδικασίας. Η δυνατότητα αυτή εκτιμάται ότι θα αυξήσει τις πιθανότητες επίτευξης συναινετικής ρύθμισης.

Στην παρ. 10 ορίζεται ότι με την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία παρέχεται από τον οφειλέτη, αποκλειστικά για τους σκοπούς της διαδικασίας ρύθμισης οφειλών υπό το παρόν

πλαίσιο, άδεια για κοινοποίηση σε όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία, επεξεργασία και διασταύρωση από αυτούς των δεδομένων που περιλαμβάνονται στην αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα, όσο και άλλων δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των συμμετεχόντων πιστωτών. Τα ίδια δικαιώματα επεξεργασίας και διασταύρωσης αναγνωρίζονται ρητά και στο Δημόσιο, δεδομένου ότι κατά την παρ. 2 του άρθρου 9 η αίτηση του άρθρου 5 επέχει θέση αιτήματος για συνεισφορά. Διευκρινίζεται επίσης ότι η άδεια αυτή συνεπάγεται την άρση τόσο του τραπεζικού όσο και του φορολογικού απορρήτου. Περαιτέρω, διευκρινίζεται η έκταση άρσης του τραπεζικού και φορολογικού απορρήτου. Συγκεκριμένα, για το μεν τραπεζικό απόρρητο προβλέπεται πενταετής άρση, που εκκινεί πριν από την οριστική υποβολή της αίτησης και διαρκεί μέχρι την ολοκλήρωση της ρύθμισης, για το δε φορολογικό απόρρητο προβλέπεται πενταετής άρση που εκκινεί πριν από την οριστική υποβολή της αίτησης και διαρκεί μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης ή την αμετάκλητη περάτωση της δίκης του άρθρου 10. Επιπλέον, έναντι του Δημοσίου η άρση του απορρήτου εκτείνεται σε όλη τη χρονική διάρκεια της ρύθμισης. Η άρση του απορρήτου αποσκοπεί στον ευχερέστερο έλεγχο επιλεξιμότητας από τους πιστωτές και το Δημόσιο και επιπλέον αποθαρρύνει τους στρατηγικούς κακοπληρωτές από την ένταξη στο νέο πλαίσιο. Η δε διαφοροποίηση του χρόνου λήξης της άρσης του φορολογικού απορρήτου μεταξύ πιστωτών και Δημοσίου δικαιολογείται από το γεγονός ότι μεταγενέστερη μεταβολή της οικονομικής κατάστασης του πιστωτή δεν δικαιολογεί μεταρρύθμιση της ρύθμισης του άρθρου 8, οπότε οι πιστωτές δεν έχουν έννομο συμφέρον στη διατήρηση της άρσης του φορολογικού απορρήτου, δικαιολογεί όμως επανεξέταση της συνεισφοράς του Δημοσίου κατά την παρ. 4 του άρθρου 9.

Στην παρ. 11 ορίζεται ότι η αίτηση υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) του οφειλέτη για την ακρίβεια και την πληρότητα του περιεχομένου της αίτησης και των υποβληθέντων εγγράφων και ότι κατά την υποβολή της αίτησης ο οφειλέτης ενημερώνεται για τις συνέπειες της ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης. Η ρύθμιση επιδιώκει να αποτρέψει την υποβολή ανειλικρινών αιτήσεων, προσθέτοντας ποινική κύρωση στις άλλες συνέπειες ψευδούς αίτησης που προβλέπει το ήδη ισχύον δίκαιο, όπως την ακύρωση της σύμβασης ρύθμισης λόγω απάτης ή την ανάκληση της απόφασης του Δημοσίου περί συνεισφοράς.

Στην παρ. 12 προβλέπονται οι συνέπειες της ανειλικρινούς υπεύθυνης δήλωσης, πέραν των ποινικών συνεπειών. Οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί απάτης κρίνεται ότι δεν παρέχουν επαρκή προστασία στους εξαπατηθέντες πιστωτές, καθώς για την ακύρωση της σύμβασης απαιτείται τήρηση δικαστικής διαδικασίας. Για το λόγο αυτό προβλέπεται αυτοδίκαιη ακυρότητα της ρύθμισης, εφόσον το ψεύδος της δήλωσης επιδρά στην επιλεξιμότητα του οφειλέτη και αποδεικνύεται με δημόσια έγγραφα. Περαιτέρω, προβλέπεται δέσμια αρμοδιότητα της Διοίκησης ως προς την ανάκληση της επιδότησης που στηρίχθηκε σε ψευδή στοιχεία.

Στην παρ. 13 διευκρινίζεται ότι η αίτηση υπαγωγής στο πλαίσιο αυτό διακόπτει τη διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013 (Α' 288), ενώ αν για οποιονδήποτε λόγο η διαδικασία δεν τελεσφορήσει, δεν απαιτείται συνέχιση της διαδικασίας επίλυσης καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας. Η ρύθμιση αποσκοπεί στο να μην ακολουθούνται, παράλληλα ή διαδοχικά, δύο διαφορετικές διαδικασίες, που επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό.

Τέλος, η παρ. 14 προβλέπει δυνατότητα μεταγραφής της αίτησης στο βιβλίο μεταγραφών ή, όπου λειτουργεί το Εθνικό Κτηματολόγιο, στο κτηματολογικό φύλλο της κύριας κατοικίας του αιτούντος. Η ρύθμιση επιδιώκει την προστασία των τρίτων, που δεν συμμετέχουν στη

διαδικασία, δεδομένου ότι η απαγόρευση κατάσχεσης, μεταβίβασης, επιβάρυνσης της κύριας κατοικίας ή λήψης ασφαλιστικού μέτρου επ' αυτής, κατά τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 11, δεσμεύει και αυτούς.

Επί του άρθρου 6

Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται αυτόματος τερματισμός της διαδικασίας σε πρώιμο στάδιο, αν από τα δεδομένα που μεταφορτώνονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα προκύπτει ότι ο αιτών δεν είναι επιλέξιμος. Η διάταξη επιβάλλεται από την ανάγκη αποτροπής καταχρήσεων του νέου πλαισίου, δεδομένης της αυτοδίκαιης αναστολής εκτέλεσης, που προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 11 με την κοινοποίηση της αίτησης από την πλατφόρμα προς τους πιστωτές. Από την άλλη πλευρά, η κατά την παρ. 2 του άρθρου 5 απαγόρευση υποβολής δεύτερης αίτησης επιβάλλει την προειδοποίηση του ενδιαφερόμενου πριν την οριστική υποβολή της αίτησης, την οποία προβλέπει το πρώτο εδάφιο.

Επί του άρθρου 7

Με το άρθρο 7 καθορίζεται η εξέλιξη της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης οφειλών υπό τις προτεινόμενες διατάξεις. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1 ορίζεται ότι με την οριστικοποίηση της αίτησης, αυτή κοινοποιείται σε όλους τους πιστωτές από τους οποίους ζητείται ρύθμιση.

Με την παρ. 2 καθορίζεται ο μηχανισμός πρότασης λύσης από τον πιστωτή, καθότι προβλέπεται ότι εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίηση της αίτησης, οι πιστωτές μπορούν να υποβάλλουν πρόταση ρύθμισης σύμφωνη με τους όρους του άρθρου 8. Αν κάποιος πιστωτής αμφισβητεί την επιλεξιμότητα του οφειλέτη, μπορεί να δηλώσει ότι αρνείται να υποβάλει πρόταση, προσδιορίζοντας το λόγο της μη επιλεξιμότητας και υποβάλλοντας στην πλατφόρμα τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, αν υπάρχουν.

Με την παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα των πιστωτών να υποβάλουν κοινή πρόταση. Η ρύθμιση επιδιώκει τη μείωση του διοικητικού κόστους των πιστωτών και συνακόλουθα την επιτάχυνση της διαδικασίας.

Με την παρ. 4 καθορίζεται η διαδικασία αποδοχής του οφειλέτη, προβλέποντας ότι αυτός, εντός προθεσμίας ενός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων των πιστωτών, δηλώνει ποιες από τις υποβληθείσες προτάσεις αποδέχεται και ποιες απορρίπτει, ενώ προβλέπεται ότι εάν η προθεσμία του ενός μηνός παρέλθει άπρακτη, θα λογίζεται ότι ο αιτών απέρριψε την πρόταση. Η αποδοχή της πρότασης εξομοιώνεται με ηλεκτρονική υπογραφή, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η εκτέλεση της συμφωνίας κατά την παρ. 7.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι με την αποδοχή μίας ή περισσότερων προτάσεων από τον οφειλέτη επέρχονται τα αποτελέσματα του άρθρου 12, ήτοι η προστασία της κύριας κατοικίας από αναγκαστική εκτέλεση, και μάλιστα ανεξάρτητα από τη μη ρύθμιση των απαιτήσεων των λοιπών πιστωτών.

Στην παρ. 6 περιγράφονται οι περιστάσεις υπό τις οποίες θεωρείται περατωθείσα η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης και συγκεκριμένα: α) με την απόρριψη της αίτησης από την πλατφόρμα λόγω μη επιλεξιμότητας του αιτούντος, β) με την παραίτηση του αιτούντα από την αίτησή του, η οποία μπορεί να υποβληθεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 4, ή-

τοι μέχρι και τη λήξη της προθεσμίας αποδοχής των προτάσεων των πιστωτών, υποβάλλεται ηλεκτρονικά και κοινοποιείται από την πλατφόρμα σε όλους τους πιστωτές, γ) με την παράλειψη ή την άρνηση όλων των πιστωτών προς ρύθμιση να υποβάλουν πρόταση, δ) με την αποδοχή ή την απόρριψη και της τελευταίας πρότασης πιστωτή από τον αιτούντα.

Η παρ. 7 χαρακτηρίζει ως εκτελεστό τίτλο την πρόταση ρύθμισης που έγινε αποδεκτή από τον οφειλέτη. Η διάταξη επιδιώκει να ενθαρρύνει την υποβολή προτάσεων από τους πιστωτές και να αποθαρρύνει την ασυνέπεια του οφειλέτη.

Η παρ. 8 προβλέπει μεταγραφή της γενόμενης αποδεκτής πρότασης ρύθμισης στο βιβλίο μεταγραφών ή καταχώρισή της στο κτηματολογικό φύλλο. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην προστασία των τρίτων, δεδομένων των συνεπειών του άρθρου 12, που επέρχονται ως προς αυτούς.

Στην παρ. 9 θεσπίζεται η διαδικασία συμμετοχής ρυθμιζόμενων πιστωτών του ιδιωτικού τομέα, που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα ή εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, και που κατέστησαν πιστωτές λόγω υποκατάστασης ή διαδοχής πιστωτικού ιδρύματος. Στην περίπτωση αυτή ορίζεται ότι αυτοί μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία και να υποβάλλουν πρόταση μόνον εφόσον κοινοποιήσουν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και, αν είναι νομικά πρόσωπα, τα φυσικά πρόσωπα που τα εκπροσωπούν καθώς και τα νομιμοποιητικά τους έγγραφα. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται με την εν λόγω διαδικασία ισχύουν και για κάθε μεταγενέστερη αίτηση που περιλαμβάνει απαιτήσεις των πιστωτών αυτών, μέχρι να κοινοποιηθεί διαφορετική διεύθυνση ή διαφορετικός εκπρόσωπος.

Με την παρ. 10 επιλύεται το ζήτημα της μη δήλωσης διεύθυνσης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στην πλατφόρμα από ιδιώτες πιστωτές, καθότι προβλέπεται ότι στην περίπτωση αυτή της μη κοινοποίησης στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο αιτών θα επιδίδει αντίγραφο της αίτησης σε αυτούς και θα μεταφορτώνει στην πλατφόρμα το αποδεικτικό επίδοσης, οπότε και οι προθεσμίες της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης, καθώς και η προσωρινή προστασία του άρθρου 11, θα ξεκινούν από τη μεταφόρτωση του τελευταίου αποδεικτικού επίδοσης.

Με την παράγραφο 11 καθορίζεται η δυνατότητα προαιρετικής εκπροσώπησης του αιτούντος και των πιστωτών από δικηγόρο στη διαδικασία συναινετικής ρύθμισης του παρόντος νόμου, προκειμένου να περιοριστεί το κόστος της διαδικασίας.

Επί του άρθρου 8

Με το άρθρο 8 προσδιορίζονται οι όροι, υπό τους οποίους προστατεύεται η κύρια κατοικία του επιλέξιμου αιτούντος. Οι όροι διαμορφώθηκαν με τέτοιον τρόπο, ώστε από τη μία πλευρά να μη χειροτερεύει η θέση του πιστωτή, από την άλλη πλευρά όμως η ρύθμιση της οφειλής να είναι όσο το δυνατόν πιο τυποποιημένη. Η τυποποίηση επιδιώκει δύο σκοπούς. Πρώτον, προλαμβάνεται η συσσώρευση υποθέσεων στα δικαστήρια. Δεύτερον, καθίσταται προβλέψιμη η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, καθώς η επιδότηση στηρίζεται σε μία ρύθμιση προδιαγεγραμμένη εκ των προτέρων.

Η παρ. 1 προσδιορίζει το συνολικό ποσό, που θα καταβάλει ο αιτών σε τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Το ποσό αυτό προσδιορίζεται στο 120% της αξίας της προστατευόμενης κύριας κατοικίας του αιτούντος, εκτός αν η οφειλή είναι μικρότερη, οπότε καταβάλλεται το σύνολο

της οφειλής σε τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Επιπλέον η παρ. 1 προβλέπει ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο (Euribor τριμήνου + 2%), προκειμένου να προσδιορίζεται σχετικά χαμηλή μηνιαία δόση, ώστε να περιορίζεται τόσο ο κίνδυνος έκπτωσης κατά το άρθρο 13 όσο και η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού.

Η παρ. 2 προσδιορίζει τις μηνιαίες δόσεις, στις οποίες θα καταβληθεί το ποσό της παρ. 1. Συγκεκριμένα προβλέπεται καταβολή του ποσού αυτού σε χρονικό διάστημα 25 ετών. Το χρονικό διάστημα ορίστηκε αρκετά μεγάλο, προκειμένου να προκύψει αρκετά μικρή μηνιαία δόση. Ο περιορισμός της διάρκειας της ρύθμισης, ώστε να μην υπερβαίνει το 80^ο έτος της ηλικίας του οφειλέτη, δικαιολογείται από την ανάγκη περιορισμού του κινδύνου αθέτησης που αναλαμβάνουν οι πιστωτές. Προκειμένου όμως να μην καθίσταται απαγορευτικό το νέο πλαίσιο για τα πρόσωπα μεγάλης ηλικίας, προβλέπεται εξαίρεση από το όριο των 80 ετών, όταν συμβάλλεται ως εγγυητής πρόσωπο αποδοχής των πιστωτών. Προβλέπεται συντόμηση της 25ετούς διάρκειας της ρύθμισης μόνο λόγω ηλικίας και όχι για άλλους λόγους, όπως μεγαλύτερη ικανότητα αποπληρωμής του αιτούντος. Και αυτό τους εξής λόγους: Πρώτον, για να δοθεί ένα περιθώριο στον οφειλέτη, προκειμένου να εξοφλήσει τις οφειλές του που δεν είναι επιδεκτικές ρύθμισης. Δεύτερον, διότι η εξάντληση της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη θα οδηγούσε σε σημαντική αύξηση του ποσού, που θα πρέπει να συνεισφέρει το Δημόσιο κάθε φορά, με σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Η παρ. 3 προβλέπει τον τρόπο, με τον οποίο κατανέμεται το ποσό της παρ. 1 μεταξύ των περισσότερων ρυθμιζόμενων πιστωτών. Σε συμφωνία με την αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης τους προβλέπεται κατανομή του ποσού με βάση την υποθετική κατάταξή τους, αν η κύρια κατοικία πλειστηριαζόταν. Από αυτόν τον κανόνα προβλέπονται δύο αποκλίσεις. Πρώτον, η προσημείωση υποθήκης εξομοιώνεται με την υποθήκη και κατατάσσεται με βάση τη χρονική της προτεραιότητα. Τούτο δικαιολογείται, προκειμένου να αποφευχθούν αδικαιολόγητες περιπλοκές που θα προκαλούσε η εφαρμογή του κανόνα της τυχαίας κατάταξης του προσημειούχου πιστωτή (τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1007 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας). Δεύτερον, αν απαίτηση πιστωτή με ειδικό προνόμιο δεν ικανοποιείται στο σύνολό της ως τέτοια, τότε για το απομένον τμήμα της συμμετέχει στην υποθετική κατάταξη κατά περίπτωση ως απαίτηση με γενικό προνόμιο ή ως μη προνομιούχος απαίτηση. Η ρύθμιση δικαιολογείται, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο εξαναγκασμού πιστωτή, με δεύτερη ή μεταγενέστερη υποθήκη, σε ρύθμιση, κατά την οποία δεν θα λάβει τίποτε.

Επί του άρθρου 9

Το άρθρο 9 προβλέπει ένα βασικό χαρακτηριστικό του προτεινόμενου πλαισίου: τη συνεισφορά του Δημοσίου στις καταβαλλόμενες δόσεις. Η συνεισφορά αυτή εκτιμάται ότι αφενός θα διασφαλίσει την προστασία της κύριας κατοικίας ακόμα και στους πλέον ευάλωτους οφειλέτες, οι οποίοι αδυνατούν να καταβάλουν τα ποσά του άρθρου 8, αφετέρου θα ενθαρρύνει τα πιστωτικά ιδρύματα στην πρόταση ρυθμίσεων, αφού μειώνεται σημαντικά ο κίνδυνος αθέτησης.

Ο βασικός κανόνας της συνεισφοράς του Δημοσίου προβλέπεται στην παρ. 1. Η παράγραφος αυτή δεν προβλέπει πρόσθετες προϋποθέσεις για τη συνεισφορά. Τούτο είναι σκόπιμο, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της παρ. 1 του άρθρου 1 διαμορφώθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε μόνο ευάλωτοι οφειλέτες να χαρακτηρίζονται ως επιλέξιμοι και ε-

πομένως όλοι να δικαιούνται συνεισφοράς, μολοντί εξυπακούεται ότι το ποσοστό της συνεισφοράς θα διαφοροποιηθεί ανάλογα με την ιδιαίτερη οικονομική κατάσταση του κάθε οφειλέτη. Η παρ. 1 επίσης εξασφαλίζει το ακατάσχετο της συνεισφοράς, τόσο εις χείρας του Δημοσίου όσο και εις χείρας του πιστωτικού ιδρύματος, σε λογαριασμό του οποίου η συνεισφορά κατατίθεται, καθώς και το ανεπίδεκτο συμψηφισμού της συνεισφοράς. Οι ρυθμίσεις αυτές επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι ο σκοπός της συνεισφοράς του Δημοσίου, και συγκεκριμένα η προστασία της κύριας κατοικίας, δεν θα ματαιωθεί με την κατάσχεση ή το συμψηφισμό της συνεισφοράς.

Η παρ. 2 περιορίζει τις γραφειοκρατικές διαδικασίες για την έγκριση της συνεισφοράς, μη απαιτώντας ιδιαίτερη αίτηση γι' αυτήν, αλλά ορίζοντας ότι η υποβολή της αίτησης του άρθρου 5 συνιστά από μόνη της και αίτηση για συνεισφορά. Περαιτέρω, διασφαλίζεται η πρόσβαση της Διοίκησης σε όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την έκδοση της απόφασής της.

Η παρ. 3 επιβάλλει τη ρύθμιση, συναινετικά ή δικαστικά, όλων των επιδεκτικών ρύθμισης οφειλών, προκειμένου το Δημόσιο να συνεισφέρει. Η ρύθμιση αυτή επιβάλλεται από το γεγονός ότι σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει ο κίνδυνος το Δημόσιο να επιβαρυνθεί με συνεισφορά και εν τέλει ο σκοπός της προστασίας της κατοικίας του οφειλέτη να μην επιτευχθεί λόγω ρευστοποίησης της κατοικίας από πιστωτή, που μπορούσε να ρυθμιστεί και παρά ταύτα δεν ρυθμίστηκε (παρ. 2 του άρθρου 12). Επίσης, προκειμένου να αποτραπούν συμπαιγνίες οφειλέτη και πιστωτών, προβλέπεται ότι η συνεισφορά καταβάλλεται μόνο αν το σχέδιο ρύθμισης είναι σύμφωνο με το άρθρο 8. Έτσι, για παράδειγμα, το Δημόσιο θα πρέπει να αρνηθεί τη συνεισφορά, αν πιστωτής και οφειλέτης συμφωνήσουν καταβολή του 140% της αξίας της κύριας κατοικίας.

Η παρ. 4 προβλέπει ότι η συνεισφορά διαρκεί όσο διαρκεί και η ρύθμιση. Πρόκειται για σημαντική καινοτομία σε σχέση με την παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010, που προέβλεπε συνεισφορά μόνο επί τρία έτη, η οποία εκτιμάται ότι θα συμβάλλει σημαντικά στην επιτυχία του προτεινόμενου προγράμματος. Ωστόσο είναι δίκαιο, τόσο για το Δημόσιο όσο και για τον οφειλέτη, το ποσοστό της συνεισφοράς να αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα οικονομικά δεδομένα του οφειλέτη, ώστε να αποτραπεί τόσο η ενίσχυση οφειλετών που παύουν στο μέλλον να είναι οικονομικά αδύναμοι όσο και η έκπτωση του οφειλέτη, του οποίου η οικονομική κατάσταση χειροτερεύει στο μέλλον. Η παράγραφος αυτή προβλέπει ρητά, προς αποφυγή ερμηνευτικών αμφισβητήσεων, ότι οποιαδήποτε μεταβολή στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη επηρεάζει μόνο το ποσοστό της συνεισφοράς και όχι τη μηνιαία δόση που εισπράττει ο πιστωτής. Η επιλογή αυτή επιδιώκει την αποφόρτιση των δικαστηρίων από αιτήματα μεταρρύθμισης του σχεδίου διευθέτησης οφειλών.

Η παρ. 5 διασφαλίζει ότι το Δημόσιο συνεισφέρει στις καταβολές μόνο εφόσον ο δικαιούχος οφειλέτης είναι και αυτός συνεπής στην καταβολή του ποσού που τον βαρύνει, δίνοντας έτσι ένα επιπλέον αντικίνητρο στην αθέτηση των υποχρεώσεων του οφειλέτη. Παράλληλα διασφαλίζεται η ενημέρωση της Διοίκησης για την ασυνέπεια του οφειλέτη, με την πρόβλεψη υποχρέωσης του πιστωτή να ενημερώνει σχετικά και με την πρόβλεψη υποχρέωσης επιστροφής της εισπραχθείσας συνεισφοράς από τον πιστωτή που παρέλειψε την ενημέρωση.

Η παρ. 6 ρυθμίζει την περίπτωση, που το Δημόσιο καθυστερεί την καταβολή της εγκριθείσας συνεισφοράς. Η πρόβλεψη της έκπτωσης του οφειλέτη, όταν συσσωρευθεί καθυστέ-

ρηση εννέα μηνιαίων δόσεων συνεισφοράς, επιδιώκει στην άσκηση πολιτικής πίεσης στην εκάστοτε Κυβέρνηση, προκειμένου να αποφεύγονται καθυστερήσεις στην καταβολή της συνεισφοράς για γραφειοκρατικούς λόγους. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η κανονική εκτέλεση των υποχρεώσεων του Δημοσίου και μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Από την άλλη πλευρά, λαμβάνεται μέριμνα για την έγκαιρη προειδοποίηση του οφειλέτη ως προς την καθυστέρηση του Δημοσίου και τον κίνδυνο έκπτωσής του, προκειμένου να την προλάβει, καταβάλλοντας εξ ιδίων, αν όχι το καθυστερούμενο ποσό, τουλάχιστον τέτοιο ποσό που θα αποτρέψει την έκπτωσή του.

Τέλος η παρ. 7 προβλέπει δικαίωμα του Δημοσίου να αναζητήσει από τον οφειλέτη την επιστροφή της καταβληθείσας συνεισφοράς, αν ο οφειλέτης εκπέσει της ρύθμισης λόγω υπερημερίας του. Η ρύθμιση αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι η συνεισφορά καταβάλλεται πρωτίστως για το σκοπό της προστασίας της κύριας κατοικίας και αναζητείται, αν ο σκοπός αυτός ματαιωθεί με υπαιτιότητα του οφειλέτη. Παράλληλα, ενθαρρύνεται με αυτόν τον τρόπο ακόμη περισσότερο ο οφειλέτης στην τήρηση των δικών του υποχρεώσεων.

Επί του άρθρου 10

Με την οριστική υποβολή της αίτησης, ο αιτών κρίνεται είτε επιλέξιμος, οπότε ανοίγει η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης, είτε μη επιλέξιμος. Η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης ενδέχεται, στη συνέχεια, είτε να τελεσφορήσει με όλους ή κάποιους από τους πιστωτές είτε να αποτύχει αντιστοίχως. Το άρθρο 10 διέπει ακριβώς τις δύο ανωτέρω αρνητικές εξελίξεις: πρώτον, την περίπτωση της εσφαλμένης θεώρησης του αιτούντος ως μη επιλέξιμου και, δεύτερον, την περίπτωση αποτυχίας της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης, διασφαλίζοντας στον αιτούντα τη δυνατότητα να κριθεί επιλέξιμος και να επιδιώξει ρύθμιση.

Με γνώμονα την ταχεία και ορθή εφαρμογή του πλαισίου και κριτήριο την αξιοποίηση της σωρευμένης εμπειρίας, την οποία διαθέτουν οι Ειρηνοδίκες δικαστές όσο και το υπηρετούν δικαστικό προσωπικό από την εφαρμογή του ν. 3869/2010, ενόψει δε της διαμόρφωσης του ενιαίου πλαισίου αφερεγγυότητας φυσικών προσώπων, επιλέχθηκε ως καθ' ύλην αρμόδιο δικαστήριο το Ειρηνοδικείο. Αφετέρου, με στόχο να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της καταστρατήγησης της διαδικασίας ήδη σε επίπεδο τοπικής αρμοδιότητας, το οποίο παρατηρήθηκε υπό την έννοια της υπερβολικής σώρευσης υποθέσεων σε πολύ συγκεκριμένα δικαστήρια, προκρίθηκε το κριτήριο του τόπου, στο οποίο βρίσκεται η κύρια κατοικία, την οποία επιθυμεί να προστατεύσει ο αιτών από την αναγκαστική ρευστοποίηση. Πρόκειται για μία ακόμη ασφαλιστική δικλείδα του προτεινόμενου πλαισίου έναντι των καταστρατηγήσεων της διαδικασίας αλλά και εγγύηση για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία, καθώς θα είναι απολύτως διαχειρίσιμος ο όγκος των υποθέσεων που θα ανακύψουν με τη φυσιολογική διασπορά τους.

Για τους ίδιους λόγους, προτείνεται το δικαστήριο να δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, η συζήτηση της αίτησης να προσδιορίζεται μέσα σε έξι μήνες από την κατάθεσή της και η απόφαση να εκδίδεται μέσα σε τρεις μήνες από τη συζήτηση. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται η ταχεία επίλυση της διαφοράς και η μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του προτεινόμενου πλαισίου. Είναι προφανές ότι θα πρέπει να εποπτεύεται η εφαρμογή της εν λόγω πρόβλεψης και να αξιολογείται επί τη βάση στατιστικών δεδομένων, ιδίως με την αξιοποίηση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης.

Ο αιτών, που κρίθηκε μη επιλέξιμος ή ο αιτών, ο οποίος κρίθηκε επιλέξιμος, ωστόσο δεν ήρθε σε συμφωνία με όλους ή κάποιους από τους πιστωτές, κατά των οποίων άλλωστε στρέφεται η αίτησή του, υπέχει την υποχρέωση, επί ποινή απαραδέκτου, να ασκήσει αίτηση δικαστικής ρύθμισης εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατά τους προβλεπόμενους στην παρ. 6 του άρθρου 7 τρόπους. Στην προθεσμία αυτή δεν συνυπολογίζεται το χρονικό διάστημα από 1^η έως 31^η Αυγούστου, στο πνεύμα της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 147 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Πρόκειται για ιδιαίτερα σύντομη προθεσμία, η οποία, αποσκοπεί στην ταχεία επίλυση της διαφοράς και ως εκ τούτου στην ταχεία εξυπηρέτηση της οφειλής.

Με την αίτηση, ο αιτών συνυποβάλλει στη γραμματεία του αρμόδιου Ειρηνοδικείου εκτυπωμένο όλο το υλικό το οποίο μεταφορτώθηκε συνολικώς, δηλαδή και από τον ίδιο και από τους πιστωτές, στην πλατφόρμα κατά τη διάρκεια της αξιολόγησής του ως επιλέξιμου και της απόπειρας για συναινετική ρύθμιση.

Με την κατάθεση της αίτησης, ο αιτών υποχρεούται, επί ποινή απαραδέκτου, να μεταφορτώσει το δικόγραφο μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες στην πλατφόρμα, μέσω της οποίας κοινοποιείται στους συμμετέχοντες πιστωτές. Η κοινοποίηση του προηγούμενου εδαφίου επέχει θέση επίδοσης στους πιστωτές. Αν μεταξύ των διαδίκων πιστωτών περιλαμβάνονται ιδιώτες, οι οποίοι δεν έχουν κοινοποιήσει στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο αιτών επιδίδει μέσα σε τριάντα ημέρες από την κατάθεση αντίγραφο της αίτησης σε αυτούς, κατ' άρθρα 122 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και μεταφορτώνει στην πλατφόρμα το αποδεικτικό επίδοσης.

Αν η επιλεξιμότητα του αιτούντος αμφισβητείται, είτε επειδή η αίτηση απορρίφθηκε κατά το άρθρο 6 είτε επειδή ο πιστωτής αρνήθηκε την υποβολή πρότασης κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 7, το δικαστήριο αποφαινεται πρωτίστως επ' αυτής και στη συνέχεια, αν κρίνει ότι πρόκειται για επιλέξιμο οφειλέτη, καθορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 8, ενιαίο σχέδιο ρύθμισης έναντι των πιστωτών, κατά των οποίων στρέφεται η αίτηση. Αν αντιθέτως, δεν έχει αμφισβητηθεί η επιλεξιμότητα του αιτούντος, τότε το δικαστήριο αποφασίζει αποκλειστικά επί του σχεδίου, αφαιρώντας, σε κάθε περίπτωση, από το ποσό της παρ. 1 του άρθρου 8, το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε σε συμμόρφωση προς την προσωρινή διαταγή της παρ. 3 του άρθρου 11.

Η απόφαση, ασφαλώς, δεν θίγει τις ρυθμίσεις που επιτεύχθηκαν συναινετικά και, με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου, μεταφορτώνεται στην πλατφόρμα. Η απόφαση που εκδίδεται συνιστά τίτλο εκτελεστό ως προς τις καταβολές που ορίζει, δυνάμει του οποίου μπορεί να επισπευσθεί αναγκαστική εκτέλεση στη λοιπή περιουσία του αιτούντα πλην της κύριας κατοικίας του, καθώς και στην κύρια κατοικία, αν ο οφειλέτης εκπέσει κατά το άρθρο 13.

Επί του άρθρου 11

Οι προτεινόμενες διατάξεις διασφαλίζουν μία δομημένη εξωδικαστική διαδικασία συναινετικής ρύθμισης και ασφαλώς το δικαίωμα δικαστικής προστασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10.

Είναι αναγκαίο, προς αποτροπή δημιουργίας αμετάκλητων καταστάσεων, κατά το στάδιο που διαρκεί η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης, δηλαδή από την κοινοποίηση της αίτησης

του άρθρου 5 κατά τις παρ. 1 και 10 του άρθρου 7, αφού προηγουμένως ο οφειλέτης έχει κριθεί επιλέξιμος, και μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 10, να αναστέλλεται αυτοδικαίως ο πλειστηριασμός της κύριας κατοικίας του αιτούντα. Η αναστολή της παραγράφου αυτής αντιστασεται στο σύνολο των πιστωτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Με τον τρόπο αυτό τα μέρη επικεντρώνονται απερίσπαστα στην εξεύρεση της λύσης που από κοινού επιζητούν. Η προτεινόμενη αυτοδίκαιη προστασία διασφαλίζεται μόνο για τον επιλέξιμο αιτούντα, καθώς σκοπός της ρύθμισης είναι αποτροπή δημιουργίας αμετάκλητων καταστάσεων και όχι η άμετρη προστασία, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τόσο το αντικειμενικό της εύρος, δηλαδή το ποια μέτρα καταλαμβάνει, όσο και το υποκειμενικό της εύρος, καθώς ισχύει έναντι όλων των πιστωτών, τόσο αυτών με τους οποίους επιδιώκεται ρύθμιση όσο και εκείνων οι απαιτήσεις των οποίων δεν είναι επιδεκτικές ρύθμισης στο πλαίσιο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Με δεδομένο ότι ο επιλέξιμος αιτών δικαιούται εκ του νόμου ρύθμισης έναντι των δεκτικών ρύθμισης πιστωτών του, ο δικαστής, είτε του πρωτοβάθμιου είτε του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί η αίτηση για δικαστική ρύθμιση, μπορεί, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, να εκδώσει προσωρινή διαταγή μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης. Η προσωρινή διαταγή εκδίδεται, εφόσον πιθανολογείται ότι η αίτηση είναι βάσιμη, καθώς και ότι μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης η κύρια κατοικία του αιτούντα θα έχει πλειστηριαστεί. Στο πνεύμα ωστόσο των προτεινόμενων διατάξεων, η προσωρινή διαταγή χορηγείται υπό τον όρο καταβολής από τον αιτούντα σε κάθε διάδικο πιστωτή ενός συγκεκριμένου ποσού, το οποίο διαφοροποιείται ανάλογα με το αν ο πιστωτής παρέλειψε να υποβάλει πρόταση στον οφειλέτη, χωρίς να επικαλείται μη επιλεξιμότητα αυτού, ή υπέβαλε πρόταση, την οποία ο οφειλέτης απέρριψε. Στην πρώτη περίπτωση ο οφειλέτης καλείται να καταβάλει το ήμισυ της τελευταίας ενήμερης δόσης πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 5. Στη δεύτερη περίπτωση ο οφειλέτης καλείται να καταβάλει τη μηνιαία δόση που όριζε η απορριφθείσα πρόταση, χωρίς μάλιστα να δικαιούται να αφαιρέσει, το ποσό, που θα συνεισέφερε το Δημόσιο, δεδομένου ότι ελλείπει οριστικής ρύθμισης δεν προβλέπεται συνεισφορά του Δημοσίου (παρ. 3 του άρθρου 9). Με τον τρόπο αυτό, το πλαίσιο προστασίας θωρακίζεται έναντι καταχρηστικών πρακτικών αλλά και διασφαλίζει ισόρροπη ικανοποίηση των συμφερόντων των συμμετεχόντων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες όσο και τις δυνατότητες εκάστου μέρους αλλά και τον τελικό στόχο που είναι η ρύθμιση, σε ένα πλαίσιο ασφάλειας αλλά και αποτελεσματικής προστασίας τόσο του οφειλέτη όσο και του πιστωτή.

Με σκοπό τη συνέχεια ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας, αν το αίτημα χορήγησης προσωρινής διαταγής περιέχεται σε εμπρόθεσμη αίτηση του άρθρου 10, τότε, μέχρι τη συζήτησή του, η αναστολή της παρ. 1, η οποία αφορά τον επιλέξιμο αιτούντα, παρατείνεται αυτοδικαίως. Η εν λόγω πρόβλεψη, ενισχύει τη θέση ότι πρόκειται για σχήμα προστασίας το οποίο διαρκώς, σε κάθε επιμέρους στάδιο, υπηρετεί την κοινή στόχευση επίτευξης ρύθμισης. Το δικαστήριο μπορεί να ανακαλέσει την προσωρινή διαταγή οποτεδήποτε. Εάν ο αιτών καταστεί υπερήμερος ως προς τις μηνιαίες καταβολές που ορίζει το δικαστήριο, με συνέπεια το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση να υπερβαίνει αθροιστικά την αξία τριών μηνιαίων δόσεων, τότε η προσωρινή διαταγή καθίσταται ανίσχυρη για το μέλλον και ο δανειστής ανακτά το δικαίωμα να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση.

Αντίθετα, για τον οφειλέτη, που κρίθηκε ως μη επιλέξιμος, οι προτεινόμενες διατάξεις δεν παρέχουν πρόσθετο νόμιμο λόγο προσωρινής προστασίας, πέραν αυτών του ισχύοντος δι-

καίου, γι' αυτό η παρ. 3 αρκείται σε παραπομπή στο άρθρο 1000 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η παράλειψη αυτή είναι σκόπιμη, δεδομένου ότι τα κριτήρια επιλεξιμότητας έχουν ποσοτικοποιηθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε η πιθανότητα καλόπιστης αμφισβήτησης από τον οφειλέτη της απόρριψής του πρακτικά να εκμηδενίζεται. Μία αντίθετη νομοθετική επιλογή θα εγκυμονούσε τον κίνδυνο μαζικών προσφυγών στα δικαστήρια από μη επιλέξιμους οφειλέτες, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση εκδίκασης ακόμα και των υποθέσεων των επιλέξιμων οφειλετών, οι οποίοι παρά την επιλεξιμότητά τους δεν κατάφεραν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους συναινετικά.

Η αναστολή εκτέλεσης του προτεινόμενου άρθρου συνεπάγεται αυτοδίκαια την απαγόρευση της διάθεσης ή της επιβάρυνσης της κύριας κατοικίας του αιτούντα, δεν εμποδίζει όμως την έναρξη ή την πρόοδο αναγκαστικής εκτέλεσης ή τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στην κύρια κατοικία του οφειλέτη, αρκεί να μην πραγματοποιηθεί πλειστηριασμός, ούτε τη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ή ασφαλιστικών μέτρων στην υπόλοιπη περιουσία του οφειλέτη ούτε την άσκηση αγωγής ή την έκδοση διαταγής πληρωμής για τις απαιτήσεις, των οποίων ζητείται η ρύθμιση.

Οι ασφαλιστικές δικλίδες, εν συνόλω, των άρθρων 10 και 11 εκτιμάται ότι θα αποτρέψουν τη σώρευση υποθέσεων και την καταχρηστική άσκηση αιτήσεων. Άλλωστε, ο συνολικός σχεδιασμός του πλαισίου, υπολογίζεται ότι όχι απλώς δεν θα επιβαρύνει τον όγκο δικαστικής ύλης, με έμφαση στην εξωδικαστική συναινετική λύση, αλλά και θα απομειώσει τον υφιστάμενο όγκο υποθέσεων του ν. 3869/2010 λόγω των λοιπών χαρακτηριστικών του.

Επί του άρθρου 12

Η παρ. 1 αποτυπώνει το βασικό στόχο του νέου πλαισίου, την προστασία δηλαδή της κύριας κατοικίας των οφειλετών, που ρυθμίζουν τις οφειλές τους, από μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης ή από ασφαλιστικά μέτρα. Η προστασία αυτή ισχύει κατ' αρχήν τόσο έναντι των πιστωτών, των οποίων οι απαιτήσεις ρυθμίστηκαν όσο και έναντι των πιστωτών, των οποίων οι απαιτήσεις δεν είναι επιδεκτικές ρύθμισης κατά τις παρ. 2 έως 6 του άρθρου 1. Η κατ' αρχήν ισχύς της προστασίας έναντι των τελευταίων πιστωτών επιβάλλεται, διότι η ρύθμιση των ενυπόθηκων οφειλών προς τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα είχε καμία χρησιμότητα για τον οφειλέτη, αν η κατοικία του κινδύνευε να πλειστηριαστεί για οφειλές προς λοιπούς πιστωτές. Από την άλλη πλευρά, το δικαίωμα του οφειλέτη για προστασία της κύριας κατοικίας του πρέπει να σταθμιστεί με τα δικαιώματα των ιδιωτών πιστωτών. Στη στάθμιση αυτή προβαίνουν οι διατάξεις των παρ. 2 έως 4, οι οποίες ρυθμίζουν αποκλειστικά τα δικαιώματα των αρρύθμιστων ιδιωτών πιστωτών. Αντίθετα, για τους πιστωτές του δημόσιου τομέα δεν προβλέπεται καμία δυνατότητα αναγκαστικής εκτέλεσης στην κύρια κατοικία που προστατεύθηκε. Η επιλογή αυτή είναι συνειδητή, καθώς το δικαίωμα του οφειλέτη, που έσπευσε να τακτοποιήσει τις ενυπόθηκες οφειλές του, στην κύρια κατοικία του κρίνεται υπέρτερο από το ταμειακό συμφέρον των πιστωτών του δημόσιου τομέα.

Η παρ. 2 προβλέπει δυνατότητα των πιστωτών, των οποίων οι απαιτήσεις ήταν επιδεκτικές ρύθμισης, για οποιονδήποτε λόγο όμως δεν ρυθμίστηκαν, να επισπεύσουν εκτέλεση στην κύρια κατοικία χωρίς κάποια πρόσθετη προδικασία, πέραν της προβλεπόμενης στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η ρύθμιση αφορά πρακτικά τις περιπτώσεις είτε παράλειψης του οφειλέτη να συμπεριλάβει στην αίτηση του άρθρου 5 αίτηση επιδεκτική ρύθμισης είτε παράλειψης του οφειλέτη να προσφύγει στο δικαστήριο του άρθρου 10, μετά από αποτυ-

χία συναινετικής ρύθμισης με έναν εκ των πιστωτών, είτε απόρριψη της αίτησης του άρθρου 10. Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι η ρύθμιση αυτή ουσιαστικά επιβεβαιώνει τον κανόνα, ότι προστασία της κύριας κατοικίας έναντι των οφειλών των παρ. 2 και 3 του άρθρου 1 επέρχεται μόνο εφόσον τηρηθεί η διαδικασία των προτεινόμενων διατάξεων. Αν τελικά πλειστηριαστεί η κατοικία, προβλέπεται δυνατότητα αναγγελίας των ρυθμισμένων πιστωτών για το σύνολο των απαιτήσεών τους, ώστε να μη θιγούν οι αξιώσεις τους, δεδομένου ότι μετά τον πλειστηριασμό δεν θα έχει πλέον ο οφειλέτης κίνητρο να τηρεί τη ρύθμιση του άρθρου 8. Ωστόσο, για να μην βρεθεί ο οφειλέτης, στη δυσχερή θέση να υποχρεωθεί να εξοφλήσει τόσο την αρρύθμιστη όσο και τις ρυθμισμένες οφειλές, προκειμένου να αποτρέψει τον πλειστηριασμό, προβλέπεται ότι, για την ανάληψη του πράγματος κατ' άρθρο 969 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αρκεί η ικανοποίηση του επισπεύδοντος και επομένως δεν απαιτείται ικανοποίηση και των αναγγελθέντων δανειστών.

Με την παρ. 3 ρυθμίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα, των οποίων οι απαιτήσεις είναι μη επιδεκτικές ρύθμισης. Ως έκφανση της αρχής της αναλογικότητας τίθεται ο βασικός κανόνας ότι η προστατευθείσα κύρια κατοικία μπορεί να πλειστηριαστεί για τις απαιτήσεις αυτές μόνο μετά από δικαστική άδεια και μόνο αν η λοιπή ρευστοποιήσιμη περιουσία του οφειλέτη δεν επαρκεί για την ικανοποίησή τους. Εξαιρέση προβλέπεται μόνο για τους ανεπίδεκτους ρύθμισης πιστωτές με εμπράγματα ασφάλεια στην κύρια κατοικία εγγραφείσα πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 5, καθώς θα συνιστούσε υπέρμετρο περιορισμό της εμπράγματης ασφάλειάς τους το να υποχρεωθούν να στραφούν πρώτα σε περιουσιακά στοιχεία, στα οποία δεν διαθέτουν εμπράγματα ασφάλεια. Σε κάθε περίπτωση όμως, τόσο επί εμπραγμάτως εξασφαλισμένου πιστωτή όσο και επί μη εμπραγμάτως εξασφαλισμένου πιστωτή, δίνεται η δυνατότητα στον οφειλέτη να αποτρέψει την αναγκαστική εκτέλεση επί της προστατευθείσας κατοικίας του, καταβάλλοντας στον πιστωτή το ποσό που αυτός θα λάμβανε σε περίπτωση πλειστηριασμού. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η μη χειροτέρευση της θέσης και του ανεπίδεκτου ρύθμισης πιστωτή. Ταυτόχρονα όμως αποφεύγεται η υπέρμετρη επιβάρυνση του οφειλέτη. Πρώτον, διότι το ποσό που καλείται ο οφειλέτης να καταβάλει μπορεί να αποδειχθεί αρκετά μικρό, αν ληφθούν υπόψη και οι λοιποί υφιστάμενοι πιστωτές, οι οποίοι θα συμμετείχαν σε υποθετικό πλειστηριασμό. Δεύτερον, διότι παρέχεται διευκόλυνση καταβολής του ποσού αυτού σε έως δύο έτη.

Με την παρ. 4 προβλέπεται η δυνατότητα εγγραφής υποθήκης ή προσημείωσης υποθήκης στην κύρια κατοικία μόνο με τη συναίνεση του οφειλέτη και μόνο για μεταγενέστερη απαίτηση, χωρίς προστασία της κύριας κατοικίας για τις απαιτήσεις αυτές. Η διάταξη επιδιώκει να διευκολύνει τη χρηματοδότηση του οφειλέτη κατά τη διάρκεια της ρύθμισης.

Η παρ. 5 ρυθμίζει την περίπτωση θανάτου του οφειλέτη κατά της διάρκειας της ρύθμισης. Δεδομένου ότι το δικαίωμα στην κατοικία σχετίζεται με το πρόσωπο του οφειλέτη και επιπλέον τα κριτήρια επιλεξιμότητας κρίνονται επίσης στο πρόσωπο του οφειλέτη, προβλέπεται διακοπή της ρύθμισης. Εξαιρέση προβλέπεται στην περίπτωση σύμπραξης εγγυητή κατά την παρ. 2 του άρθρου 8, καθώς η σύμπραξη αυτή αποσκοπεί ακριβώς στη συνέχιση της ρύθμισης μετά το θάνατο του οφειλέτη. Λαμβάνεται ωστόσο μέριμνα και για το ενδεχόμενο ο κληρονόμος να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιπλέον να χρησιμοποιεί την κληρονομία κύρια κατοικία ως δική του κύρια κατοικία. Για την περίπτωση αυτή προβλέπεται δυνατότητα του κληρονόμου να συνεχίσει τη ρύθμιση και να αιτηθεί εκ νέου επιδότηση, ακόμα και μετά την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 5, ώστε να μη

μείνει απροστάτευτος ο κληρονόμος μόνο και μόνο επειδή ο κληρονομούμενος θα αποβιώσει μετά την λήξη ισχύος του προτεινόμενου προγράμματος.

Επί του άρθρου 13

Το άρθρο 13 ρυθμίζει τη δυνατότητα επίσπευσης αναγκαστικής εκτέλεσης στην προστατευθείσα κύρια κατοικία του οφειλέτη, όταν ο τελευταίος δεν είναι συνεπής στην τήρηση της συναινετικής ή δικαστικής ρύθμισης. Όπως και στην παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010, έτσι και εδώ, προκειμένου να γίνει σεβαστή η αρχή της αναλογικότητας, προβλέπεται έκπτωση μόνο εφόσον το συνολικό ύψος του ποσού σε καθυστέρηση υπερβαίνει την αξία τριών μηνιαίων δόσεων. Σε αντίθεση όμως με την παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010, η ασυνέπεια ως προς μία οφειλή δίνει δικαίωμα εκτέλεσης μόνο στο θιγόμενο πιστωτή και όχι στους λοιπούς. Η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από την αυτοτέλεια των ρυθμίσεων με τον κάθε πιστωτή, που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 7. Για τον ίδιο λόγο δεν προβλέπεται επίδοση προειδοποιητικής όχλησης πριν την έκπτωση, όπως στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010, αλλά προβλέπεται παρέκκλιση από την παρ. 1 του άρθρου 926 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ώστε να έχει ο οφειλέτης προθεσμία τριάντα και όχι τριών ημερών, ώστε να καταβάλει τις καθυστερούμενες δόσεις και να αποτρέψει την εκτέλεση σε βάρος του. Επίσης, το ότι η έκπτωση επέρχεται μόνο έναντι του θιγόμενου πιστωτή και όχι έναντι πάντων, δικαιολογεί τη μη επανάληψη της πρόβλεψης της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3869/2010 για αυτοτελές συλλογικό ένδικο βοήθημα, προκειμένου ο οφειλέτης να αποτρέψει την έκπτωση, όταν η ασυνέπειά του οφείλεται σε ανωτέρα βία ή όταν ο πιστωτής ασκεί καταχρηστικά το δικαίωμά του. Τις αντιρρήσεις αυτές, και όποιες άλλες τυχόν υπάρχουν, ο οφειλέτης μπορεί να τις προβάλλει με τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται κατά της αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως είναι η ανακοπή του άρθρου 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Επί του άρθρου 14

Το άρθρο 14 προβλέπει τις συνέπειες της επιτυχούς ολοκλήρωσης της ρύθμισης. Ως βασική συνέπεια προβλέπεται η απόσβεση του τμήματος των ρυθμισμένων απαιτήσεων, που υπερβαίνει το ποσό της παρ. 1 του άρθρου 8. Η ρύθμιση αυτή επιδιώκει να δώσει κίνητρο στον οφειλέτη όχι μόνο να είναι συνεπής στη ρύθμιση του άρθρου 8, αλλά και να συνεχίσει την οικονομική του δραστηριότητα, χωρίς το βάρος των ρυθμισμένων και πλέον αποσβεσμένων οφειλών. Ως παρεπόμενη δε συνέπεια προβλέπεται η απόσβεση κάθε υποθήκης ή προσημείωσης, που εγγράφηκε στην κύρια κατοικία για ρυθμισμένη απαίτηση.

Επί του άρθρου 15

Με το άρθρο 15 θεσπίζεται μια σειρά εξουσιοδοτικών διατάξεων για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων που θα καθορίζουν τεχνικές ή άλλες λεπτομέρειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του προτεινόμενου πλαισίου.

Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών με την οποία θα καθορίζονται οι διαδικασίες, οι προϋποθέσεις, οι προσφερόμε-

νες λειτουργίες και εφαρμογές και οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μέσω της οποίας θα διεξάγεται η διαδικασία.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών με την οποία δύναται να τροποποιείται το περιεχόμενο της αίτησης υπαγωγής ή να προβλεφθεί προαιρετικό περιεχόμενο αυτής.

Στην παρ. 3 προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών με την οποία θα τροποποιείται ο κατάλογος των δικαιολογητικών που συνυποβάλλονται μαζί με την αίτηση ή ανακτώνται από την πλατφόρμα, καθώς και τυχόν δικαιολογητικά τα οποία δεν υποβάλλονται υποχρεωτικά μαζί με την αίτηση, αλλά μπορούν να υποβληθούν το αργότερο έως τη λήξη της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης.

Στην παρ. 4 προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών με την οποία μπορούν να καθορίζονται λεπτομέρειες της διαδικασίας συναινετικής ρύθμισης.

Στην παρ. 5 προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών, με την οποία θα καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού του ακριβούς ύψους της συνεισφοράς, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφασίζει για τη συνεισφορά του Δημοσίου, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με τη συνεισφορά του Δημοσίου, σε συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων.

Τέλος στην παρ. 6 προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών, η οποία καθορίζει τον τρόπο προσδιορισμού της αξίας των μεταφορικών μέσων, προκειμένου να ελέγχεται το κριτήριο επιλεξιμότητας της περίπτ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 1.

Επί του άρθρου 16

Με την παρ. 1 διευκολύνεται η άμεση έναρξη της διαδικασίας του προτεινόμενου προγράμματος με τη δημιουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Συγκεκριμένα, και δεδομένου ότι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πιστωτές του δημόσιου τομέα έχουν ήδη κοινοποιήσει διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και φυσικά πρόσωπα, που τους εκπροσωπούν, στα πλαίσια του ν. 4469/2017, προβλέπεται ότι οι κοινοποιηθείσες διευθύνσεις και τα κοινοποιηθέντα φυσικά πρόσωπα εξακολουθούν να ισχύουν και για τους σκοπούς του προτεινόμενου προγράμματος. Με αυτόν τον τρόπο δεν απαιτείται νέα κοινοποίηση από τους πιστωτές αυτούς, προκειμένου να αρχίσει άμεσα η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης των πρώτων αιτήσεων. Παρέχεται πάντως στους εν λόγω πιστωτές δυνατότητα μεταβολής των διευθύνσεων και των φυσικών προσώπων, που τους εκπροσωπούν, αν κρίνουν ότι αυτό διευκολύνει την εσωτερική τους οργάνωση.

Με τις παρ. 2 και 3 διευκολύνεται η διαδικασία συναινετικής ρύθμισης, όταν σε αυτήν συμμετέχει πιστωτής, που δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα και που απέκτησε την απαίτηση είτε με μεταβίβαση είτε με τιτλοποίηση. Η κοινοποίηση της αίτησης κατά την παρ. 10 του άρθρου 7 στους πιστωτές αυτούς θα μπορούσε να είναι εξαιρετικά δυσχερής, ιδίως αν οι πι-

στωτές αυτοί εδρεύουν στην αλλοδαπή. Για το λόγο αυτό οι παρ. 2 και 3 προβλέπουν συμμετοχή των πιστωτών αυτών αποκλειστικά μέσω των προσώπων, στα οποία ανατίθεται η διαχείριση των απαιτήσεων αυτών, και τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Με την παρ. 4 αντιμετωπίζεται το πρόβλημα που προέκυψε κατά τη λήξη ισχύος της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3869/2010. Συγκεκριμένα διατυπώθηκαν αιτιάσεις περί καθυστέρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς την έκδοση της αναλυτικής κατάστασης οφειλών της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3869/2010, με αποτέλεσμα κάποιοι οφειλέτες, να αναγκαστούν να ασκήσουν την αίτησή τους, χωρίς να τη συνοδεύσουν από το δικαιολογητικό αυτό. Επειδή θα ήταν ανεπιεικές για τους οφειλέτες να φέρουν αυτοί τις συνέπειες της καθυστέρησης των πιστωτών τους περί την έκδοση των καταστάσεων οφειλών, τους παρέχεται προθεσμία να τις προσκομίσουν έστω και εκ των υστέρων, χωρίς τον κίνδυνο απόρριψης της αίτησής τους ως απαράδεκτης.

Με την παρ. 5 διευκολύνονται οι πιστωτές, σε βάρος των οποίων ασκήθηκε αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010, στην άσκηση των δικαιωμάτων τους, που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 10 του ν. 3869/2010. Συγκεκριμένα προβλέπεται η δυνατότητά τους να αποκτήσουν μέσω της πλατφόρμας όλες τις πληροφορίες, που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής και τις οποίες δικαιούνται να λάβουν κατά τις προεκτεθείσες διατάξεις. Οι λεπτομέρειες για τον ειδικότερο τρόπο άσκησης του δικαιώματος αυτού θα ρυθμιστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15. Με τη ρύθμιση αυτή θωρακίζεται ακόμη περισσότερο ο ν. 3869/2010 έναντι των στρατηγικών κακοπληρωτών, οι οποίοι πλέον εντοπίζονται αμέσως.

Η παρ. 6 ρυθμίζει ένα κρίσιμο θέμα, αυτό της διασύνδεσης του νόμου 3869/2010 με το προτεινόμενο πλαίσιο. Ειδικότερα, στα φυσικά πρόσωπα εκείνα, τα οποία πριν την υποβολή της αίτησης του άρθρου 5 του έχουν αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 και αυτή είναι εκκρεμής σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, χωρίς να έχει συζητηθεί, δίνεται το δικαίωμα να υποβάλουν την αίτηση του άρθρου 5 του παρόντος νόμου.

Ένας σημαντικός όγκος της συγκεκριμένης εκκρεμότητας υπολογίζεται ότι είναι επιλέξιμος για το προτεινόμενο σχήμα και ως εκ τούτου τυχόν υπαγωγή του σε αυτό σημαίνει πολλαπλασιασμό των επιτυχών ρυθμίσεων, άρα εξυπηρέτηση μεγαλύτερου όγκου δανείων σε καθυστέρηση και θέση περισσότερων κατοικιών σε προστασία. Με άλλα λόγια, επίτευξη του στόχου σε ένα δευτερογενές επίπεδο και δραστική μείωση της εκκρεμότητας

Κριτήριο της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η αποφυγή δύο μη ανεκτών περιπτώσεων: αφενός, της πρακτικής αναζήτησης του πιο ευνοϊκού δικαστηρίου (forum shopping), και του κενού προστασίας αφετέρου. Καθοριστικής σημασίας είναι επίσης η επιλογή να αξιοποιηθεί κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό ο δομημένος εξωδικαστικός και συναινετικός τρόπος διευθέτησης της διαφοράς, ο οποίος προσφέρεται για πρώτη φορά με το προτεινόμενο σχήμα, ελαχιστοποιώντας τον κίνδυνο άσκοπων και καταχρηστικών δικαστικών διενέξεων, οι οποίες επιβαρύνουν το σύστημα απονομής της δικαιοσύνης αλλά και τον πολίτη, ιδίως τον οικονομικά ευάλωτο.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, ορίζεται ότι αν οι αιτούντες με βάση τον παρόντα νόμο ρυθμίσουν συναινετικά οποιαδήποτε από τις οφειλές, που είναι επιδεκτικές ρύθμισης κατά τον παρόντα νόμο, τότε η δίκη του ν. 3869/2010 καταργείται.

Διαφορετική είναι η αντιμετώπιση των φυσικών προσώπων εκείνων, τα οποία επιθυμούν την προσφυγή στη δικαστική προστασία του άρθρου 10 είτε επειδή κρίθηκαν μη επιλέξιμα

είτε επειδή κρίθηκαν μεν επιλέξιμα, ωστόσο δεν ρύθμισαν συναινετικά τις οφειλές τους. Στην περίπτωση αυτή, προς αποφυγή διπλασιασμού της δικαστικής εκκρεμότητας, η οποία, πέρα από πρόβλημα διαχείρισης, θέτει σε κίνδυνο το ίδιο το δικαίωμα δικαστικής προστασίας, τα συγκεκριμένα πρόσωπα μπορούν να ασκήσουν την αίτηση του άρθρου 10 του παρόντος νόμου μόνο αν προηγουμένως παραιτηθούν από την αίτηση του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 συνολικά.

Πρέπει να επισημανθεί ότι η πλήρης εναρμόνιση των δυο πλαισίων, δηλαδή του ισχύοντος 3869/2010 και του προτεινόμενου, αποτελεί αντικείμενο της ολιστικής αντιμετώπισης της αφερεγγυότητας των οφειλετών φυσικών προσώπων, η οποία πρόκειται να ακολουθήσει.

Επί του άρθρου 17

Με το άρθρο 17 καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων. Ο χρόνος έναρξης τοποθετείται στην 30^η Απριλίου 2019. Επιδιώκεται έτσι να αρχίσει η διαδικασία του εισαγόμενου πλαισίου μόνο όταν η πλατφόρμα είναι έτοιμη, καθώς μία μεταβατική, μη μηχανοργανωμένη διαδικασία θα μπορούσε να οδηγήσει σε συσσώρευση υποθέσεων. Προβλέπεται πάντως δυνατότητα άμεσης έκδοσης των κανονιστικών πράξεων του άρθρου 15, ώστε κατά την παραπάνω ημερομηνία το προτεινόμενο πλαίσιο να μπορεί να εφαρμοστεί πλήρως.

Αθήνα ...3.2019

Οι Υπουργοί

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και
Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ιωάννης Δραγασάκης

Επικρατείας

Αλέξανδρος Φλαμπουράρης

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ευτυχία Αχτσιόγλου

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Μιχαήλ Καλογήρου

Οικονομικών

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

Γεώργιος Χουλιαράκης

Η Υφυπουργός Οικονομικών

Αικατερίνη Παπανάτσιου